

รูปแบบการจัดกิจกรรมการเล่าทานประกอบภาพเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ ของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Model of Storytelling with Picture Activities to Development Emotional Intelligence of Preschool Children in Pre-school Children Center of Local Administration Organization

ชญาดา เพ็ญสุข¹ สุภาวีร์ มากดี² และเสนอ ภิรมจิตร์ผ่อง³

Chayada Phensuk¹, Supawee Makdee² and Saner Piromjitpong³

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี^{1,2,3}

Faculty of Education, Ubon Ratchathani Rajabhat University^{1,2,3}

Corresponding author, E-mail : chayadaphensuk@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมการเล่าทานประกอบภาพสำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) สร้างรูปแบบการจัดกิจกรรมการเล่าทานประกอบภาพเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ 3) ทดลองและประเมินรูปแบบการจัดกิจกรรมการเล่าทานประกอบภาพเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างคือ เด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองไหล ตำบลหนองซอน อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติ t-test ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การเรียนรู้แก่เด็กปฐมวัย คือ ครูผู้สอนใช้วิธีการสอนแบบ การเล่าทานมากที่สุด สื่อที่ครูใช้มากที่สุด คือ หนังสือนิทาน กิจกรรมที่ครูใช้สอนมากที่สุด คือ การเล่าทาน และการวัดและประเมินผลที่ครูใช้มากที่สุด คือ การใช้การสังเกต 2) รูปแบบการจัดกิจกรรมการเล่าทานประกอบภาพเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมาย วิธีดำเนินการ และการวัดและประเมินผล ประเมินผลการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรม โดยวิธีดำเนินการประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ ขั้นสร้างความสนใจ ขั้นแนะนำ ขั้นเสริมประสบการณ์ ขั้นร่วมมือและขั้นสรุป 3) ผลการประเมินรูปแบบการจัดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้น พบว่า เด็กปฐมวัยมีผลความฉลาดทางด้านอารมณ์หลังการจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเล่าทานประกอบภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : รูปแบบการจัดกิจกรรมการเล่าทานประกอบภาพ; ความฉลาดทางอารมณ์

ABSTRACT

The purposes of this research were to, 1) investigate Activities to Development Emotional Intelligence of Preschool children in Pre-school Children Center of Local Administration Organization 2) develop Emotional Intelligence of Preschool children in Pre-school Children Center of Local Administration Organization based-on Storytelling with Picture Activities, and 3) evaluate the efficiency of the developed model through implementation with 30 Preschool subjects from children in Pre-school Children Center of Local Administration Organization Nonglai village Nongkon sub-district Muang district Ubonratchathani Province. The research design of this study was the One Group Pre-test - Posttest Design. The research instruments were sets of questionnaires and behavioral observation form. The data were analyzed by using frequency, percentage, mean, standard deviation, and t-test. The research findings were as follows : 1) For storytelling with Picture Activities to Development Emotional Intelligence of Preschool Children in Pre-school Children Center of Local Administration Organization mostly employed storytelling approach. Story book activity was mostly employed storytelling activity mostly employed and observation was also used in measurement and evaluation. 2) The developed model of storytelling with Picture. Activities to Development Emotional Intelligence of Preschool children in Pre-school children center of Local Administration Organization consisted of 4 components: 1) principles, 2) objectives, 3) instructional process, and 4) evaluation. For the instructional process it included 5 steps: creating attention, Introduction, Experiment, Co-operative and Concluding 3) The implementation of the emotion intelligence of behaviorally disordered students, after exposures to the development activities increased, significantly at .01 level.

Keywords : Activity Model Storytelling with Picture ; Emotional Intelligence

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ได้กำหนดยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ มีเงื่อนไขและสภาพแวดล้อมของการพัฒนาในด้านสังคม คือ การยกระดับศักยภาพและคุณภาพชีวิตของคนไทย แต่ทั้งนี้ยังมีหลายด้านยังต่ำกว่าเป้าหมายและไม่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมบนฐานความรู้ ปัญหาสำคัญ คือ การศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทยยังมีปัญหาเชิงคุณภาพ เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการที่ล่าช้ากว่าวัย จึงให้มีการเตรียมความพร้อมด้านกำลังคนและการเสริมสร้างศักยภาพของประชากรในทุกช่วงวัย มีจุดเน้นการพัฒนาคนที่สำคัญคือ การพัฒนากลุ่มเด็กปฐมวัยให้มีสุขภาพกายและใจที่ดี มีทักษะทางสมอง ทักษะการเรียนรู้ ทักษะชีวิตและทักษะทางสังคม เพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ [1]

การพัฒนาเด็กปฐมวัยจึงถือเป็นจุดเริ่มต้นในการพัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถทั้งปวงเนื่องจากเด็กปฐมวัยเป็นวัยที่ระบบประสาทและสมองกำลังเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วและกำลังสร้างใยประสาทเชื่อมประสานกันระหว่างเซลล์สมอง เด็กปฐมวัยจึงเป็นวัยต้นทุนของชีวิตที่จะนำไปสู่การพัฒนาคนให้มีคุณภาพอย่างเต็มตามศักยภาพ การจัดการศึกษาในสถานศึกษาให้เด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดูที่มีคุณภาพและได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ต่างๆ จะมีอิทธิพลต่อการวางรากฐานของการพัฒนาเด็กทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และจิตใจ สังคม และบุคลิกภาพ [2]

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะหน่วยงานซึ่งมีภารกิจหน้าที่รับผิดชอบด้านการพัฒนาเด็กตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ มีบทบาทที่สำคัญในการบริหารจัดการเกี่ยวกับการศึกษาทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาปฐมวัย ซึ่งปัจจุบันศูนย์

พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดูแลและรับผิดชอบเป็นสถานที่ดูแลและให้การศึกษาเด็ก อายุระหว่าง 3-5 ปี มีฐานะเทียบเท่าสถานศึกษา [3]

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านมาพบว่ามีปัญหาหลายประการ เช่น ด้านบุคลากร ด้านการบริหารจัดการ ด้านวิชาการและกิจกรรม ตามหลักสูตร ซึ่งไม่ได้คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะส่งผลให้เด็กมีระดับพัฒนาการที่ล่าช้า ปัจจุบันพบว่า ปัญหาพฤติกรรมทางอารมณ์ของเด็กมีแนวโน้มสูงขึ้น [4] ทั้งนี้เพราะการเลี้ยงดูเด็กเป็นไปอย่างไม่สมดุล มีการมุ่งพัฒนาความฉลาดทางสติปัญญา (IQ) มากกว่าด้านอารมณ์ (EQ) ซึ่ง Goleman [5] กล่าวว่าผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิตนั้นมาจากปัจจัยด้านความสามารถในการรับรู้อารมณ์ ควบคุมอารมณ์ และแสดงพฤติกรรมตอบสนองต่อความต้องการของตนเองได้อย่างเหมาะสมถูกกาลเทศะรู้จักเข้าใจ และควบคุมอารมณ์ของตนได้สอดคล้องกับวัย ปรับตนในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ ซึ่งการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์นั้นต้องส่งเสริมตั้งแต่เด็กยังเล็กและทำอย่างต่อเนื่อง [6] ซึ่งการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์สำหรับเด็กปฐมวัยมีวิธีการส่งเสริมได้หลายวิธีในเด็กเล็กๆ ควรใช้วิธีการที่ตอบสนองต่อธรรมชาติตามวัยของเด็ก คือ ความอยากรู้อยากเห็น เพราะเด็กในวัยนี้กำลังเรียนรู้ความเป็นตัวของตัวเอง (Self Identity) จากการสำรวจพัฒนาการเด็กปฐมวัยในด้านความฉลาดทางอารมณ์หรือคิวของกรมสุขภาพจิต ปี 2542-2555 พบว่า เด็กไทยอายุ 0-5 ปี หรือเด็กปฐมวัย มีพัฒนาการล่าช้าในสัดส่วนที่สูง โดยเฉพาะด้านการช่วยเหลือตนเอง และทักษะทางสังคมมีแนวโน้มสูงขึ้น 2 เท่า (ร้อยละ 6.41 ในปี 2553) และในปี 2557 พบว่า เด็กแรกเกิดถึง 5 ปี มีพัฒนาการไม่สมวัยร้อยละ 30 ปัญหาพัฒนาการในด้านพฤติกรรม อารมณ์และความคิด ซึ่งเมื่อเข้าสู่วัยเรียนหากเด็กไม่พร้อมที่จะพึ่งตนเอง และมีทักษะทางสังคมน้อยก็จะมีปัญหาทางจิตใจและพฤติกรรมที่ต้องแก้ไข การปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีเป็นเรื่องที่ต้องใช้เวลา คนที่ได้รับการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์หรือคิว ตั้งแต่เด็กปฐมวัยจะมีคุณสมบัติของการมีคิวที่ดีติดตัวไปและสามารถนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตในทุกช่วงวัยได้อย่างอัตโนมัติ [7]

การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ให้เกิดขึ้นกับเด็กปฐมวัยนั้น สามารถทำได้หลายวิธี กิจกรรมการเล่นเป็นอีกวิธีหนึ่ง

ที่สามารถพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ได้เป็นอย่างดี ผลดีของการเล่นนิทานนอกจากจะสร้างความผูกพันระหว่างผู้เล่ากับเด็กแล้ว ยังสร้างความมั่นใจ ความเชื่อมั่นให้เด็ก เด็กได้แสดงความคิดเห็นขณะฟังนิทาน ทำให้เด็กมีสมาธิ เด็กจะฟังอย่างตั้งใจ ซึ่งล้วนแต่เป็นองค์ประกอบของความฉลาดทางอารมณ์ และนิทานมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็กปฐมวัยในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านอารมณ์ จิตใจ นิทานเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพ การสร้างการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัย นิทานสามารถสร้างความคิด ความเข้าใจและการรับรู้ของเด็ก [8] นิทานทำให้เด็กสนใจในการเรียนรู้ สามารถจดจำ กล่าวแสดงออก และมีแรงจูงใจที่จะเปิดรับพฤติกรรมที่พึงปรารถนา และยังช่วยตอบสนองความต้องการของเด็ก นิทานสำหรับเด็กควรมีภาพประกอบมีเนื้อเรื่องที่เหมาะสม ซึ่งภาพที่ใช้ในนิทานสำหรับเด็กควรที่จะเป็นภาพที่มีลายเส้นไม่ซับซ้อน มีขนาดที่เห็นได้อย่างชัดเจนและทำความเข้าใจได้ง่าย ซึ่งจะช่วยให้การใช้สื่อนิทานในการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กมีคุณค่าและได้ประโยชน์อย่างแท้จริง [9] จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ความฉลาดทางอารมณ์ช่วยให้เด็กเติบโตอย่างมีคุณภาพ เป็นการวางรากฐานให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าวจึงสนใจศึกษารูปแบบการการเล่นนิทานประกอบภาพเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อช่วยให้ครูสามารถจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีคุณลักษณะของความฉลาดทางอารมณ์ และนำผลการศึกษาไปวางแผนพัฒนาวิธีการส่งเสริมและพัฒนาเด็กให้เกิดการเรียนรู้ พัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมการเล่นนิทานประกอบภาพสำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. เพื่อสร้างรูปแบบการจัดกิจกรรมการเล่นนิทานประกอบภาพเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. เพื่อทดลองและประเมินรูปแบบการจัดกิจกรรมการเล่นนิทานประกอบภาพเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ขอบเขตการวิจัย

1. การศึกษาในครั้งนี้ศึกษาในพื้นที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ รูปแบบการจัดกิจกรรมการเล่นนันทนาการประกอบภาพ

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

การศึกษาครั้งนี้ศึกษาในช่วงระหว่างเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2560 ถึงเดือนเมษายน พ.ศ. 2561

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมการเล่นนันทนาการประกอบภาพสำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประชากร คือ ครูผู้ดูแลเด็ก ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จำนวน 9 จังหวัด ได้แก่ อุบลราชธานี ศรีสะเกษ สุรินทร์ บุรีรัมย์ ยโสธร ร้อยเอ็ด อำนาจเจริญ มุกดาหาร และนครพนม จำนวน 10,513 คน 4,332 ศูนย์

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้ดูแลเด็ก ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan [10] พบว่า ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 372 คน การได้มาของกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling)

ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการจัดกิจกรรมการเล่นนันทนาการประกอบภาพเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้เชี่ยวชาญประเมินรูปแบบการจัดกิจกรรมการเล่นนันทนาการประกอบภาพเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประกอบด้วย

ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จำนวน 4 คน หัวหน้าหรือรักษาการหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 8 คน และครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 8 คน รวมทั้งสิ้น 20 คน

ระยะที่ 3 การทดลองและประเมินรูปแบบการจัดกิจกรรมการเล่นนันทนาการประกอบภาพเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กลุ่มทดลอง คือ เด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองไผ่ ตำบลหนองขอน อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 30 คน วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

เครื่องมือวิจัย

ระยะที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมการเล่นนันทนาการประกอบภาพสำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 1 ฉบับ

ระยะที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินความเหมาะสม และแบบบันทึกผลการประชุมกลุ่ม

ระยะที่ 3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ รูปแบบการจัดกิจกรรมการเล่นนันทนาการประกอบภาพเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแบบสังเกตพฤติกรรมความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ระยะที่ 1

1. ขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

2. ประสานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

3. จัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์และนำส่งด้วยตัวเองตามศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่างๆ จำนวน 372 ฉบับ

4. ผู้วิจัยเดินทางไปเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนตามศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่างๆ ด้วยตนเอง จำนวน 372 ฉบับ คิดเป็น 100%

ระยะที่ 2

1. ขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ

อุบลราชธานี เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

2. ประสานผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน และเข้าพบผู้เชี่ยวชาญ
3. รวบรวมเอกสารจากผู้เชี่ยวชาญ ได้จำนวน 5 คน
คิดเป็นร้อยละ 100

4. วิเคราะห์ความสอดคล้องของเครื่องมือและปรับปรุง
แก้ไขรูปแบบการจัดกิจกรรมการเล่นหัดประกอบภาพตามคำแนะนำ

ระยะที่ 3

1. ขออนุญาตจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
อุบลราชธานี เพื่อขอความอนุเคราะห์การเก็บข้อมูลในการทำ
วิทยานิพนธ์

2. ประสานหน่วยงานต้นสังกัดของกลุ่มทดลอง คือ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขอน เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวม
ข้อมูล และ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองไผ่ เพื่อขอความ
อนุเคราะห์ด้านสถานที่ ครูผู้ประสานงาน และเด็กปฐมวัยกลุ่ม
ทดลอง

3. ประชุมชี้แจงหัวหน้า/รักษาการหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็ก
เล็ก และครูผู้ดูแลเด็กเกี่ยวกับการทำวิจัยและการจัดกิจกรรม
การเล่นหัดประกอบภาพ

4. ประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยในด้านความฉลาดทาง
อารมณ์ก่อนการจัดกิจกรรมการเล่นหัดประกอบภาพ

5. ทดลองใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเล่นหัดประกอบ
ภาพเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย

6. ครูผู้ดูแลเด็กประเมินพัฒนาการความฉลาดทางอารมณ์
ของเด็กปฐมวัยหลังการจัดกิจกรรมการเล่นหัดประกอบภาพ
และประเมินการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเล่นหัดประกอบ
ภาพเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยในศูนย์
พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใน 4 หมวด
มาตรฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ศึกษาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่
ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและ t-test

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. สภาพการจัดกิจกรรมการเล่นหัดประกอบภาพ
สำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น โดยให้ครูผู้ดูแลเด็ก และ หัวหน้า/รักษาการหัวหน้าศูนย์
พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 372 คน ตอบแบบสอบถามในประเด็น ดังนี้
1) วิธีการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์แก่เด็กปฐมวัยของครูที่ใช้
ในปัจจุบัน 2) สื่อที่ครูใช้จัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ การเรียนรู้
แก่เด็กปฐมวัยในปัจจุบัน 3) กิจกรรมที่ครูส่งเสริมประสบการณ์การ
เรียนรู้แก่เด็กปฐมวัยในปัจจุบัน 4) การวัดและประเมินผลที่ครูใช้
ในปัจจุบัน ในแต่ละประเด็นได้เรียงลำดับผลในแต่ละประเด็นจาก
มากไปหาน้อย ผลการศึกษาพบว่า ประเด็นที่ 1 วิธีการจัดกิจกรรม
เสริมประสบการณ์แก่เด็กปฐมวัยของครูใช้ในปัจจุบัน คือ (1) การ
เล่นหัด (2) การร้องเพลง (3) การเล่นเกม ประเด็นที่ 2 สื่อที่
ครูใช้จัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การเรียนรู้แก่เด็กปฐมวัยใน
ปัจจุบัน คือ (1) หนังสือนิทาน (2) สื่อที่เลียนแบบของจริง (3)
ภาพนิ่ง ประเด็นที่ 3 กิจกรรมที่ครูส่งเสริมประสบการณ์การเร
ียนรู้แก่เด็กปฐมวัยในปัจจุบัน คือ (1) การเล่นหัด (2) การร้องเพลง
(3) การทดลอง ประเด็นที่ 4 การวัดและประเมินผลที่ครูใช้ใ
นปัจจุบัน คือ (1) การสังเกต (2) การบันทึก และ (3) แบบตรวจ
รายการ

2. ผลการสร้างรูปแบบการจัดกิจกรรมการเล่นหัด
ประกอบภาพเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย
ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
จากการยกโครงสร้างรูปแบบ นำผลที่ได้จากการศึกษาในขั้นตอนที่
1 มาร่างออกแบบการจัดกิจกรรมการเล่นหัดประกอบภาพ
เพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ ได้องค์ประกอบของรูปแบบ
4 องค์ประกอบ ดังนี้ คือ 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3)
วิธีการดำเนินการ 4) การวัดและประเมินผล ผลการประเมิน
ค่าดัชนีความสอดคล้องของรูปแบบการจัดกิจกรรมการเล่นหัด
ประกอบภาพเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย
ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับสอดคล้องมากที่สุด

ผลการพัฒนาเครื่องมือการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย
1) การพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์การเล่นหัดประกอบภาพ

ดำเนินการสร้างและพัฒนา ตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง ความเชื่อมโยงและความเหมาะสม โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนแผนการจัดประสบการณ์ การเล่านิทานประกอบภาพเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ ของเด็กปฐมวัย โดยรวมอยู่ในระดับสอดคล้องมากที่สุด 2) ผลการศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการจัดกิจกรรมการเล่า นิทานประกอบภาพเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเด็ก ปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านความเป็นประโยชน์ พบว่า สารสนเทศจากการประเมินตามรูปแบบมีประโยชน์ต่อครูผู้จัด กิจกรรมแก่เด็กมากที่สุด ด้านความเป็นไปได้ พบว่า รูปแบบการจัด กิจกรรมสามารถนำไปใช้กับสถานการณ์จริงได้มีความเป็นไปได้มากที่สุด ด้านความเหมาะสม พบว่า รูปแบบผู้ประเมินตามที ระบุ (ครูผู้ดูแลเด็ก) ในรูปแบบการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม นำเชื่อถือ และรูปแบบการจัดกิจกรรมสอดคล้องกับสภาพบริบท ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความเหมาะสมมากที่สุด ด้านความถูกต้อง พบว่า รูปแบบมีเกณฑ์การแปลผลคะแนนที่เป็นปรนัย และ รูปแบบการจัดกิจกรรมมีขั้นตอนเป็นระบบ ถูกต้องมากที่สุด และ ในภาพรวม พบว่า ประสิทธิผลของรูปแบบโดยรวมในด้านความ ถูกต้อง มีประสิทธิผลมากที่สุด 3) การประเมินความเหมาะสม ของคู่มือการนำรูปแบบไปใช้เป็นการประเมินความเหมาะสม โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 20 คน พบว่า ความเหมาะสมของคู่มือ การจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบภาพเพื่อพัฒนาความฉลาด ทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยรวมมี ความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

3) ผลการทดลองและประเมินรูปแบบการจัดกิจกรรมการ เล่านิทานประกอบภาพเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเด็ก ปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผลการทดลอง พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรม การเล่านิทานประกอบภาพมีความฉลาดทางอารมณ์เพิ่มขึ้น จากก่อนการจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสามารถพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ได้เป็นอย่างดี เด็ก สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นไปในทางบวก รู้จักอดทน รู้จัก รอคอย และรู้จักแบ่งปัน ซึ่งเป็นการนำไปสู่ความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เป็นรากฐานของอารมณ์ที่让孩子เป็นเด็กดี เด็กเก่ง และมีความสุข

ผลการประเมินรูปแบบการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ประกอบภาพเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย

ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก บ้านหนองไหล จำนวน 5 คน ต่อการนำรูปแบบไปใช้กับเด็ก ปฐมวัย จำนวน 30 คน พบว่า โดยรวมมีระดับถึงพอใจมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่พึงพอใจมากที่สุดคือ ด้านความเป็นประโยชน์ต่อครูผู้ดูแลเด็กและคุณภาพของ การเรียนรู้ของเด็กที่มีความบกพร่องของความสามารถทาง ด้านอารมณ์ และ ข้อมูลที่ได้จากการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ประกอบภาพตามรูปแบบจะเป็นแนวทางในการพัฒนาความ ฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยที่มีความบกพร่องของความสามารถทาง ด้านอารมณ์ รองลงมาคือ ด้านความเหมาะสม ที่รูปแบบนี้ มีความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และด้านความเป็นไปได้ ที่รูปแบบนี้สามารถ ทำความเข้าใจได้ง่าย ไม่ยุ่งยากซับซ้อน

สรุปผลและการอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญนำมาสรุปและอภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบภาพสำหรับ เด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น พบว่า วิธีการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์แก่เด็ก ปฐมวัยของครูใช้ในปัจจุบัน คือ การเล่านิทาน สื่อที่ครูใช้จัด กิจกรรมเสริมประสบการณ์การเรียนรู้แก่เด็กปฐมวัยในปัจจุบัน คือ หนังสือนิทาน และกิจกรรมที่ครูส่งเสริมประสบการณ์การ เรียนรู้แก่เด็กปฐมวัยในปัจจุบัน คือ การเล่านิทาน สอดคล้องกับ Ganawong, Chewiee. [11] ที่ได้อธิบายถึงคุณค่าของนิทาน ว่า นิทานมีอิทธิพลต่อเด็กในระดับปฐมวัยมาก เพราะนิทานช่วย เสริมสร้างพัฒนาการทางภาษา ความคิดและจินตนาการให้กับ เด็ก ช่วยฝึกให้เด็กเป็นนักฟังที่ดี เข้าใจวิธีการปฏิบัติตัวขณะฟัง นิทาน ช่วยปลูกฝังให้เด็กเป็นคนใจกว้าง ยอมรับความจริงในชีวิต ประจำวัน ช่วยให้ครูผู้ปกครองทราบถึงความรู้สึกที่อยู่ในตัวเด็ก จากการสนทนาซักถามในขณะที่ฟังนิทาน

2. ผลการสร้างรูปแบบการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ประกอบภาพเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ผู้เชี่ยวชาญประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการจัด กิจกรรมการเล่านิทานประกอบภาพเพื่อพัฒนาความฉลาดทาง อารมณ์ มีความถูกต้องของรูปแบบการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน

ประกอบภาพที่มีขั้นตอนเป็นระบบ สอดคล้องกับ Intanil, Paipun. [12] ที่กล่าวถึงวิธีการเล่นนิทานที่เด็กๆ หลงใหลติดอกติดใจ คือผู้เล่าต้องลำดับเหตุการณ์ไม่กระโดดข้ามไปมา เป็นขั้นเป็นตอน มีการประเมินผลการเล่าเพื่อทราบข้อดี ข้อบกพร่องของตนเองเพื่อทำให้การเล่นนิทานครั้งต่อไปสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ในด้านความเป็นไปได้พบว่า รูปแบบการจัดกิจกรรมการเล่นนิทานประกอบภาพสามารถนำไปใช้กับสถานการณ์จริงได้ สอดคล้องกับ Mektairat, Waliaporn. [13] ที่กล่าวว่าผลจากการจัดกิจกรรมการเล่นนิทานจะสามารถนำไปใช้ในการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน ช่วยพัฒนาทักษะในด้านการใช้ภาษา การฟัง พูด คิด ถามและการสังเกต เสริมสร้างบุคลิกภาพให้แก่เด็กเกิดความมั่นใจและกล้าแสดงออกจากการฟังนิทานที่เด็กชื่นชอบ และ Runcharoen, Sawittee. [14] กล่าวว่า การเล่นนิทานจะช่วยปลูกฝังให้เด็กเป็นเด็กช่างคิด ช่างถาม และช่างสังเกต ขณะเล่นนิทานให้ลูกฟังลูกอาจจะไม่เข้าใจข้อความบางตอนหรือศัพท์บางคำ ลูกก็อาจจะถามหรือให้เล่าซ้ำ พฤติกรรมเช่นนี้จะทำให้เด็กเป็นคนที่ยึดถาม กล้าแสดงออก ทำให้เด็กเข้าใจสิ่งต่างๆ รอบตัวมากขึ้น ทำให้เด็กมีความฉลาดทางปัญญา (IQ) และความฉลาดทางอารมณ์ (EQ)

3. ผลการทดลองใช้และประเมินการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเล่นนิทานประกอบภาพเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า หลังการจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Rittisam, Siriwan. [15] ที่เปรียบเทียบวิธีการสอนแบบปกติและการสอนแบบการจัดกิจกรรมการเล่นนิทานประกอบภาพมีความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่าวิธีการสอนปกติ และ Koohanin, Chaweewan. [16] และ Yunpun, Kerk. [17] ได้อธิบายว่าผลของนิทานว่ามีอิทธิพลต่อเด็กในระดับปฐมวัยมากเนื่องจากนิทานช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษา ความคิด จินตนาการให้กับเด็กช่วยฝึกให้เด็กมีสมาธิ เป็นนักฟังที่ดี เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และยังช่วยให้ครู ผู้ปกครองทราบถึงความรู้สึกที่อยู่ในตัวเด็กอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ครูผู้ดูแลเด็กควรบันทึกพฤติกรรมเด็กในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งโดยละเอียดเพราะจะทำให้รู้จักข้อมูลเบื้องต้น

ต้นเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กแต่ละคน ซึ่งข้อมูลดังกล่าวสามารถนำไปใช้ปรับบทบาทของครูผู้ดูแลเด็ก บทบาทของเด็ก และปรับกิจกรรมได้ เพื่อจะได้ช่วยเหลือ แก้ไขและพัฒนาเด็กได้อย่างทันที่

2. ครูผู้ดูแลเด็กควรมีการศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเล่นนิทานด้วยวิธีการที่หลากหลาย และนำไปส่งเสริมพัฒนาการด้านอื่นๆ เช่น ด้านภาษา ด้านสังคม ด้านอารมณ์และจิตใจ และด้านสติปัญญา เป็นต้น

3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์โดยการนำรูปแบบการเล่นนิทานประกอบภาพไปใช้ในระดับชั้นอื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

- [1] Office of The National Economic and Social Development Board. (2017). **The Twelveth National Economic and Social Development Plan** (2017 - 2021) : Bangkok.
- [2] Office for National Education Standards and Quality Assessment (Public Organization). (2001). **Quality Assurance Manual (2001-2015) Basic Education**. 3rd ed. Bangkok : Bangkok.
- [3] Department of Local Administration. (2008). **Local Education Standards**. Bangkok.
- [4] TrangkaSombat, Umaporn. (2008). **Emotional intelligence to your child**. 1st ed : Bangkok.
- [5] Goleman, D. (1998). **Working with Emotional intelligence**. New York : Bantam Books.
- [6] Punnitamai, Weerawat. (2008). **Emotional Intelligence : Index of happiness and success in life**. 7th ed : Bangkok.
- [7] Department of Mental Health.(2014). **A Manual for Early Childhood Emotional Intelligence Activities for Teachers in Child Development Centers**. 1st ed. Nontaburi : Bureau of Mental Health Promotion and Department.
- [8] Tuntipholseewa, Kullaya. (2002). **Early Childhood Education Instruction Model**. Bangkok : Adison press product.

- [9] Winkomin, Porntip. (1999). **Early Childhood Education Story and Puppet**. Petburi : Phetchabuir ValayaAlongkorn Rajabhat University.
- [10] Srisa, Suttanooi. (2008). **Applied Statistics with Social Research**. 3rd ed : Bangkok.
- [11] Ganawong, Chewiee (1993). **Child Study : Srinakharinwirot University**. Phisanulok : Ganesh.
- [12] Intanil, Paipun. (2004). **Reading Promotion**. Bangkok : Cholburi publisher.
- [13] Mektairat, Waliaporn. (2006). **Early Childhood Experience**. Nakornsawan : Education Faculty : NakornsawanRajabhat University.
- [14] Runcharoen, Sawittee. (2006). Story made children clever. **Academic Journal of Khonkean University**, 14 (2), 29-32 ; April - June.
- [15] Rittisarn, Siriwan. (2007). **Comparison of Creative thinking and Emotional Intelligence for Early Childhood by Story Activity teaching Method and Normal teaching Method**. Master of Education Thesis Pranakorn Sri Ayuttay : Pranakorn SriAyuttaya Rajabhat University.
- [16] Koohanin, Chaweewan. (1999). Reading and Reading Promotion. Bangkok : Sillapabunnakarn publisher.
- [17] Yunpun, Kerk. (2000). **Storytelling**. 3rd ed. Bangkok : Suweeriyasan publisher.